

Vàlids salts temporals

L'escena se serveix, sovint, de referències antigues nascudes en clau literària, escènica o filmica per construir universos d'avui. David Selvas ha volgut que les dones de *Don Joan* siguin modernes, i no pàmfiles, com escrivia Molière; Pau Masaló decideix reconstruir la revolució desproporcionada d'un venedor de cavalls en una mena de set de cinema a escena; Alícia i Àlex Gorina (crític de cine i pare de la directora) reprenen la mítica pel·lícula *Peeping Tom* per apropar-la en format de conferència. I l'art fa que allò que sembla irreconeixible esdevingui una veu potent retronadora de l'avui. Són tres interessants salts del passat al present.

Sedució. Les víctimes de Don Joan tenen motius per desconfiar de la seva persuasió.
FELIPE MENA

'Kohlhaas'

Els de la Ignífuga juguen amb la convenció de dos plans: el real i el de la ficció; el teatral (adreçant-se com a actors al públic) i el del personatge, en plena convulsió revolucionària. És un treball generós, complex tècnicament, que aconsegueix que el debat d'aquest Michael Kohlhaas, tan convençut de la justícia i alhora tan desenganyat (i tan equivocat perquè entendre que els amos sempre tindran més importància que els seus estimats servents), s'infiltri pels porus de la pell de l'espectador. La utilització de la gravació en directe (en una mena de set televisiu com els que empra Frank Castorf) denota la migradesa de mitjans però un resultat prou aparent. On sí que justifica l'ús de la imatge és en la introducció de l'esmorzar dels genets de Llémna, i en les opinions centrades del professor de dret constitucional i el psiquiatre. Analitzar el cas de Kohlhaas amb les normes actuals recorda la proposta, també molt oportuna, de Roger Bernat a jutjar Hamlet amb fiscals i jutges en actiu, en *Please, continue (Hamlet)*.

'Watching Peeping Tom'

☉ Pocs cops una conferència, aparentment desordenada, fa venir tantes ganes de conèixer l'original: el film *Peeping Tom*, una pel·lícula maleïda i de culte que, molt probablement, provocarà basques per la seva violència, però la conferència esdevé persuasiva. Atenció, arran de la reposició d'aquest muntatge (estrenat en el Temporada Alta) fan una projecció el 5 d'abril, al Boliche. Àlex Gorina és un comunicador

KOHLHAAS

Companya Ignífuga

Direcció: Pau Masaló

Lloc i dia: Tantarantana, 6 de març (fins al 27)

WATCHING PEEPING TOM

Indi Gest

Direcció: Alícia Gorina

Lloc i dia: La Seca, 9 de març (fins al 27)

DON JOAN

Molière

Direcció: David Selvas

Lloc i dia: Sala Petita del TNC, 16 de març (fins al 24 d'abril)

que juga a fer d'actor. I ho fa amb la complicitat de la seva filla (o d'una bessona de la seva filla), tot imaginant com poden armar una conferència espectacle insòlita. Sorpren contínuament. Trenca els codis, d'una manera desinhibida. I, tot i que sembla que no porti enlloc, resulta que fa de mirall de la pel·lícula. Els Gorina saben treure suc de referències cinematogràfiques universals com el famós (i esgarriós) ull d'*Un chien andalou* de Buñuel. Alícia Gorina, per força, deu saber molt de cinema, tot i que s'ha acabat decantant per un teatre en què sovint promou accions teatrals al públic. Des de rebentar un bloc de guix fins a fer molles de pa.

'Don Joan'

☉ En aquesta agosarada versió de *Don Joan* (el vam veure en l'assaig general, ex-

cepcionalment) hi ha alguna bona idea però una certa sensació que desafina per massa llocs. I és que, en la rèplica de Don Joan (un Julio Manrique amb les ulleres del franc tirador d'*Incendis* i pagat de si mateix com en aquell principi de *Timó d'Atenes*), es dispara un dard en direcció contrària. Sigui del seu criat, que tot li calla (Manel Sans), o les dones que tenen un paper més actiu en la relació que l'original (Cristina Genebat, Anna Azcona i Nausicaa Bonín). Molière va decidir que l'infern s'empassés Don Joan, que no havia escoltat mai els avisos de Déu. Era un gest a l'Església per no patir queixa. Selvas fa un gir diferent vàlid. Però s'allargassa massa innecessàriament i el seu efecte es perd fins a caure en un ressò del que s'havia rebutjat de l'original. L'obra funciona quan es deixa anar la trama amb la sornegueria i les contínues picades d'ullet. Però en el gir del drama, de la culpa i de la pena, perd la seva direcció unívoca. I es poden confondre citacions de dolorosa profunditat en comentaris cínics còmics; una paradoxa que descol·loca l'espectador més del que seria recomanable. L'obra agradarà per les escenes més fresques amb un Don Joan vingut a menys, que perd l'agilitat de sortir de rateres amb les dones, que té un cert regust d'antiheroi còmic. Però no es viu com a fracàs tràgic, com deuria correspondre. Val un Don Joan en un hotel menjant cacauets, però li falta, de moment, afinar el gir dramàtic i condensar-lo per donar-li el cop de puny que es pretén. La hipocresia serà, novament, una moneda falsa, sense crèdit fora de l'entorn social. *